

Eerste jaargang

Najaar 1991

Historische Kring Diemen

Aangeboden door:

MAKELAARS o.g. KASKENS b.v.

Hartveldseweg 35

1111 BG DIEMEN

tel: 020-69.03.717

fax: 020-69.01.431

Anno

1903

HET DORP DIEMEN.

De Ouddielerlaan ter hoogte van de dorpskern van Oud-Diemen, gezien vanuit het Zuiden, ca. 1750
(gravure N v.d. Meer)

Inhoud:

Het Bestaande Verleden	1
De Hartveldseweg 35	2
De Familie Kaskens	5
Het Logo van de Historische Kring	7
Uit de Vereniging	8
Een Diemense Rechtzaak	10
Schuilkerk <i>De Hoop</i>	12
Diemen "Over de Brug"	14
Oud Nieuws over Diemen	16
De Kinderpagina	17

Op de omslag:

Detail uit de kaart

Afbeelding van de wijdvermaarde en beroemde koopstad Amsterdam met d'omleggende landen, gemeten en getekent door Gerrit Drogenham, landmeter, in 't koper gebragt door Daniel Stopendaal en uitgegeven door Nicolaas Visser met octroy van d'Ed. Hoogmog. Heeren Staten General der vereenigde Nederlanden (circa 1700, Gemeentearchief Amsterdam)

HET BESTAANDE VERLEDEN

Je moet er oog voor hebben om het te vinden: het verleden van Diemen. En een willig oor. Want onze woonplaats is niet rijk bedeed met oude historische monumenten. Opgeschreven is er wel wat, maar ook weer niet zo heel erg veel.

Toch is het verleden ook in Diemen terug te vinden. Zeker als we ons niet willen beperken tot het spaarzame culturele erfgoed van meerdere eeuwen oud, zoals de smederij aan de Ouddiemerlaan, de Joodse begraafplaats of het kerkhof en het laatst overgebleven huis van Oud-Diemen.

Er zijn gelukkig nog aardig wat overblijfselen van jongere datum: de Rooms Katholieke kerk aan de Hartveldseweg, het oude gemeentehuis en het fort Diemerdam, om maar enkele voorbeelden te noemen. En het jongste verleden heeft wel heel rijkelijk zijn sporen in onze woonplaats nagelaten. Een jongste verleden dat inmiddels natuurlijk ook geschiedenis is geworden. De verschillende vormen van huizenbouw zijn vaak typerend voor de opeenvolgende perioden van de twintigste eeuw. De huizen uit de jaren '30 zien er heel anders uit dan die van de jaren '50 en '60 of de nieuwbouw in Diemen-Zuid en Diemen-Noord. De Hervormde kerk ademt duidelijk de sfeer van de jaren '60, terwijl het Sociaal-Cultureel Centrum de jaren '90 als het ware op ons af doet komen.

En dan heb ik het alleen nog maar over de gebouwde omgeving. Het verleden is ook op andere wijze terug te vinden. Bijvoorbeeld in een verzameling oude foto's en in oude kranten. Of in een archief, zoals dat van de gemeente, waar we de vergeelde notulen van raadsvergaderingen van jaren geleden kunnen nalezen. Of het dossier over de bouw van een school en allerlei andere zaken kunnen inzien. Of in het oude notulenboek van een vereniging, de correspondentie van een bedrijf, maar evengoed in de verzameling oude brieven in de spreekwoordelijke oude schoenendoos bij ieder van ons op zolder. Niet dat de inhoud daarvan in alle gevallen nu meteen geschikt is voor het openbaar, maar wie er gevoel voor heeft zal de historische waarde ervan toch weten in te zien. Want ook deze documenten vertegenwoordigen een stukje geschiedenis. Al is het 'maar' uw eigen geschiedenis, want het verleden zit ook in ons zelf. Of we dat nou willen of niet, we zijn allemaal door onze eigen tijd gevormd en elke generatie heeft daar weer op haar eigen wijze iets mee gedaan. Daarom kunnen, voor wie er een oor voor heeft, de verhalen van mensen over vroeger zo interessant zijn.

Jaap Haag.

Jaargang 1, nummer 1
gratis voor leden

Bestuur:

Jaap Haag (voorzitter), Henk Teiwes (secretaris), Jaap van Ingen (penningmeester), Hilda Kernell, Wiard Krook, Noor van Mens

Secretariaat:

Rode Kruislaan 145,
1111 NH Diemen, ☎ 020 - 69.92.093

Gironummer:

1525866 t.n.v. penningmeester
Historische Kring Diemen
Tobias Asserlaan 110, 1111 ME Diemen

Redactie:

Pijlkruid 7, 1112 PC Diemen
☎ 020 - 69.91.474
Redactie Kinderpagina:
Raadhuisstraat 49, 1111 BK Diemen

Logo **H.K.D.** : Denise de Vogel
Omslagontwerp : Henk de Wild
Opmaak : Erik Wiersma

© 1991 Artikelen of delen daaruit mogen niet worden overgenomen zonder toestemming van de auteur(s).

Van Raadhuis tot Makelaarskantoor

De Hartveldseweg 35

Onmiskenbaar vervulde Diemerbrug vanaf eind 17e eeuw meer en meer een centrale functie als kerngebied van de gemeente Diemen. In Diemerbrug verschenen steeds meer gebouwen met een publieke functie: diverse horecabedrijven, winkels, een Hervormde pastorie in 1770, een Rooms-Katholieke kerk in 1787, een Hervormde Kerk in 1807, een kerkhof van de Katholieke parochie in 1827, een openbare lagere school in 1838, een Katholieke pastorie in 1882, een Gereformeerde kerk in 1905 en een nieuwe Katholieke kerk in 1910. Tot 1881 beschikte Diemen echter niet over een eigen raadhuis.

De vergaderingen van schout en schepenen werden van oudsher gehouden in herberg *Het Regthuys te Oud-Diemen*. Vanaf 1754 waren de zittingen van de rechtbank in de herfst- en wintermaanden ook regelmatig in herberg *Huis te Rust* te Diemerbrug.

In de Franse tijd werden de rechtspraak en het lokale bestuur gescheiden. Na 1813 begon de losmaking van Frankrijk en nam onze onafhankelijkheid een aanvang. Pas in 1815 werd er weer een dorpsbestuur in de gemeente Diemen ingesteld. De traditionele voorkeur voor een herberg als plaats van samenkomst bleef. De raadsvergaderingen werden bij toerbeurt gehouden in herberg *Het Regthuys* te Oud-Diemen en *De Vergulde Wagen*, *De Reiger* of *Huis te Rust* te Diemerbrug. Voor de secretarie werden twee kamers gehuurd in het Amsterdamse Rechthuis

aan de Middenweg in de Watergraafsmeer.

Zonder enige twijfel zullen de vergaderingen in de verschillende gehuurde zalen erg gezellig zijn geweest, maar toch waren er soms problemen. Bijvoorbeeld in 1819 bij de raadsvergadering van 27 juli in café *Huis te Rust*, toen daar het aan de gemeente toebehorende kleed niet op tafel lag. De vorige eigenaar bleek het tafelkleed te hebben meegenomen omdat hij nog geld tegoed had van consumpties die in 1795 waren gebruikt. Gedeputeerde Staten moesten er aan te pas komen om het kleed weer terug te krijgen.

De laatste raadsvergadering in een horecagebouw vond plaats op 11 november 1881 in herberg *De Vergulde Wagen*. Per raadsbesluit van 4 november 1879 was namelijk eindelijk besloten een raadhuis te laten bouwen.

Als locatie koos men de Hartveldseweg. Het nieuwe raadhuis werd 28 januari 1882 feestelijk in gebruik genomen. Tijdens de eerste raadszitting nam burgemeester A.L. van Tienen afscheid van de gemeente.

De opzet van het gebouw was ruim, zeker voor een relatief kleine gemeente als Diemen. In feite was het een dubbel huis, geschikt voor meerdere functies. Op de benedenverdieping van het raadhuisgedeelte bevond zich de raadzaal en aanvankelijk ook de secretarie. De gemeentesecretaris, de ontvanger en de veldwachter waren op de eerste verdieping gehuisvest. De *bovenwoning der Secretarie* was voorf 100,- per jaar te huur. Bekend is dat burgemeester Jhr. Bicker er in 1903, het jaar van zijn ambtsaanvaarding woonde. Later dat jaar betrok hij evenwel een nieuw huis aan de Ouderkerkerlaan, omdat de woning boven het raadhuis voor zijn gezin te klein werd.

Het rechter gedeelte van het raadhuis was bestemd voor de gemeente-arts, als dienstwoning met praktijkruimte. De eerste arts die daar woonde, was Dr. J. Kooiman Azn. Na zijn terugtreden in 1889 werd hij opgevolgd door Dr. G.J. Jaarsveld. In 1895 werd deze arts opgevolgd door Dr. J. Alberts. Deze kwam in 1900 te overlijden waarna Dr. C.J. der Kinderen de woning en praktijk overnam. Na de dood van Dr. der Kinderen in 1935 betrok Dr. M. Hartman de dienstwoning. Toen deze in 1936 naar een nieuwe woning met praktijk elders aan de Hartveldseweg vertrok, werden de dokterswoning en praktijkruimte bij het raadhuis getrokken. De portiersloge en de raadzaal bleven op de begane grond. Daar de secretarie naar de eerste verdieping verhuisde, kwam er op de begane grond ruimte vrij voor de huisvesting van de politie.

Vanaf het begin was het raadhuis multi-functioneel. Zelfs de kelderruimten werden voor verschillende doeleinden gebruikt. Zowel de dokterswoning als het raadhuis hadden een kelder. De kelder van het raadhuis werd gedeeltelijk als archiefruimte gebruikt en als gevangenis. Er waren namelijk twee cellen in aangebracht. Het in 1897 opgerichte *Diemer Fanfarekorps* mocht voor zijn eerste repetities de kelder van het raadhuis gebruiken.

In 1883 verrees ter westen van het raadhuis een groot hotel: *Het Wapen van Diemen*. Daar het hotel geheel in Zwitserse stijl was opgetrokken, kreeg het de bijnaam 'Zwitsers Hotel'. Het hotel, oorspronkelijk gebouwd in verband met de Wereldtentoonstelling in het Amsterdamse Paleis van Volkslijt was geen succes. Uiteindelijk werden er diverse bedrijven in gevestigd. In 1911 zou een gedeelte van het pand instorten. Tenslotte werd het gehele gebouw gesloopt en vervangen door een dubbel woonhuis (Hartveldseweg 36 en 37). Een nieuwe straat, de Raadhuistraat, scheidde nu de twee percelen. In het perceel Hartveldseweg 36 was tot voor kort de *Diemer Apotheek* gevestigd. Ten oosten van het raadhuis vinden we de Schoolstraat.

De locatie van het raadhuis aan de Hartveldseweg te Diemerbrug was bewust gekozen. Een belangrijke vaar-

route, de Keulse Vaart (thans Weesper-trekvaart), was nabij. En dankzij de *Gooische Stoomtram Maatschappij*, die 17 mei 1881 het baanvak Amsterdam-Diemerbrug in gebruik stelde, werd de bereikbaarheid nog verbeterd.

Door de toename van het wegverkeer was een verbreding van de doorgaande route door Diemen noodzakelijk. Zowel de Gooise Tram, de bekende *Gooise Moordenaar*, het doorgaande en het lokale verkeer moesten zich een weg banen door de nauwe dorpskern.

In 1924 werd aangevangen met de verbreding, beginnend bij de Muiderstraatweg. Hiervoor werd in 1927 het blokje huizen aan de waterkant nabij de ophaalbrug gesloopt, waaronder herberg *De Reiger*. Pas in 1938 volgde de bebouwing aan de ander zijde van de brug, waaronder de herberg *De Vergulde Wagen* aan de Hartveldseweg.

Na de opheffing van de Gooise Tramlijn in 1939 kwam ook het vrijgekomen baanvak ten goede aan het wegverkeer. Uiteindelijk werd de Hartveldseweg de uiterst drukke Rijksweg 705.

Het leven aan de Hartveldseweg werd pas weer dragelijk, toen in 1989 Rijksweg 705 werd opgeheven in verband met het gereedkomen van een gedeelte van de nieuwe ringweg. Na herinrichting is de tot twee rijbanen versmalde Hartveldseweg beschikbaar gekomen voor lokaal verkeer. De vrijgekomen ruimte wordt benut als wandelpromenade. In 1990 werd de Amsterdamse tramlijn 9 vanaf het Ajax-stadion doorgetrokken naar Diemen, met een halte aan de Hartveldseweg.

In de loop der jaren was het aantal inwoners van de gemeente Diemen snel gegroeid. Het oude raadhuis was inmiddels veel te klein geworden. Aan de D.J. den Hartoglaan 1, tegenover het winkelcentrum *Diemerplein*, werd een geheel nieuw gemeentehuis gebouwd dat in 1973 in gebruik werd genomen. Inmiddels is ook dit onderkomen volgens de huidige normen aan de krappe kant, maar dat is een geheel ander verhaal.

Wat gebeurde er eigenlijk met het oude raadhuis? Na een verbouwing in 1974, uitgevoerd door aannemer Van Leuven B.V., werd er een A.T.Z. tand-

De Bouwkosten

De benodigde grond werd door de gemeente gekocht voor f 2.730,= van A. Nieuwendijk.

De aanbesteding vond plaats op 2 april 1880.

Het bestek en de tekeningen werden gemaakt door de aannemer en uitvoerder van bouwwerken J.H. de Kieviet.

In 1893 zou deze overigens weer terugkeren naar het raadhuis, maar dan als burgemeester.

De bouw werd gegund aan aannemer Th. de Oude voor de somma van f 17.470,= terwijl het toezicht tijdens de bouw werd gedaan door architect W.H. Steenaart. Als vergoeding ontving deze f 948,20.

Een tegenvaller was het faillissement van het bedrijf van De Oude. Ook een brand in 1881 vertraagde de bouw.

Uiteindelijk maakte de aannemer L. Posterkamp uit Durgerdam het bouwwerk af en ontving hiervoor f 6.170,--.

In 1881 startte de Amsterdamse aannemer W. Meijer de bouw van een **koetshuis annex paardestal** schuin achter het raadhuis. De bouwkosten bedroegen f 6.490,= en voor toezicht werd f 389,= betaald. Aannemer K. Lakeman maakte de klus af in 1882.

artsencentrum in gevestigd.

Vanaf 1975 waren de praktijken voor patiënten toegankelijk. In verband met een wijziging van het huisvestingsbeleid van de A.T.Z. werd de vestiging aan de Hartveldseweg in 1989 afgestoten.

Nadat door paarden getrokken koetsen in ongebruik raakten, veranderde ook de functie van het koetshuis. Vanaf 1936 werd het gebouwtje een aantal jaren gebruikt door de Buitendienst Gemeentewerken. Thans is de ruimte verhuurd aan de *Diemer Omroep Stichting* (D.O.S.). Het voormalige raadhuis bleef vanaf 1989

enige jaren onbewoond, totdat het werd aangekocht door de Diemense *Makelaars onroerend goed Kaskens BV*. Besloten werd het oude raadhuis van binnen en buiten geheel te renoveren en in te richten als kantoorruimte. Het interieur werd geheel aangepast aan de eisen van deze tijd, terwijl het exterieur zoveel mogelijk in de oude stijl werd gehouden.

Bij een rondgang door het grondig opgeknapte gebouw blijkt dat binnen enige oude bouwelementen bij de verbouwing opnieuw zijn ingepast. Zo was het bijvoorbeeld noodzakelijk de originele trap van de begane grond naar de eerste verdieping te vervangen. Deze fraaie trap werd echter weer geplaatst van de eerste naar de tweede verdieping.

Ook aan de buitenkant van het gebouw bleven enkele details bewaard, waaronder een Art Deco natuurstenen zitbank en een klein ingemetseld steentje ter herinnering aan het huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard uit 1937.

En om duidelijk te maken dat er nu een makelaarskantoor in gevestigd is, werden er op het dak twee grote kopieën van het zogenaamde makelaarsstokje geplaatst.

Het stokje is een symbool van de waardigheid van het makelaarsgilde.

Wiard Krook en Frits Reurekas

De fraaie natuurstenen zitbank in Art Deco stijl aan de voorzijde van het voormalige raadhuis. De ingebeitelde tekst luidt:

TER HERINNERING AAN
C.J. DER KINDEREN
IN LEVEN ARTS TE DIEMEN 1900-1935
AANGEBODEN DOOR
PATIENTEN EN VRIENDEN
(foto Wiard Krook)

Foto pag. 2:
Een rustieke blik op de Hartveldseweg circa 1920 (verzameling C.G. Kaskens)

Besluit.

De Raad der gemeente Diemen
Gezien het adres van den Heer Petrus
Waskens, van beroep koopman wonende te
Diemen d.d. 5 October j. l. waarin adresant
verzoekt te worden benoemd als makelaar
in roerende goederen
Gelet op artikel 62 van het Wetboek van Koop-
handel

Besluit:
den Heer Petrus Waskens voornoemd
te benoemen als makelaar in roerende goederen.
Bidsus vastgesteld in de Openbare Vergadering
van den Raad der gemeente Diemen, den
8ten October 1903.

*Meedel 0,75
Liggen 0,25
Totaal 1,-*

GEMEENTE
DIEMEN

*De Burgemeester,
E. P. K. K.
De Wethouder
C. de Noij*

DE FAMILIE KASKENS.

De relatie tussen de familie Kaskens en Diemen is er niet een van vandaag of gisteren. Circa 1860 vestigde Jacob Kaskens, komende uit Oostzaan, zich in Diemen. Zijn oorspronkelijke beroep was kashouder, dat wil zeggen dat hij de boerderijen in de regio bezocht met uitzonderlijke koopwaar waaronder sieraden en edelstenen.

Uiteindelijk vestigde hij zich in de jaren tachtig van de vorige eeuw in een winkelpandje aan de Ouderkerkerlaan naast het brugwachtershuis. Hier dreef hij een textiel- en goudsmidswinkel. De zaak zou later verhuizen naar een groter winkelpand aan de oude Prins Hendrikkade.

In 1887 was Jacob Kaskens mede-oprichter van de *Diemer IJclub*. Op 20 september 1890 werd hij op voordracht van de gemeenteraad, door de Commissaris des Konings in de provincie Noord-Holland benoemd tot *zetter voor 's Rijks directe belastingen* (hoofdamtenaar bij de regeling van de aanslag van een belasting). Op 2 oktober van dat zelfde jaar legde hij hiervoor de eed af. Hij bekleedde dit ambt tien jaar, tot 1900.

Raadslid werd Jakob Kaskens vanaf 1 september 1891. Op 26 februari 1897 werd hij zelfs door 'den Raad der gemeente Diemen' tot wethouder benoemd. In de 'Acte van Aanstelling tot Wethouder' wordt zijn naam overigens foutief gespeld als "Kaskes".

Lang heeft hij deze functie niet kunnen uitoefenen, want hij overleed in 1898.

Zijn in 1868 geboren zoon Petrus, roepnaam Piet, zette zijn vaders manufactuur- annex juwelierszaak voort. Toch trok het beroep van makelaar hem meer. Op 8 oktober 1903 werd in de 'Openbare Vergadering van den Raad der gemeente Diemen' een besluit uitgevaardigd waardoor Piet Kaskens als makelaar in *roerende goederen* werd benoemd. In feite was hij makelaar in onroerende goederen, maar die term was nog niet wettelijk gedefinieerd. Piet startte dus de makelaarstraditie in de familie. De oude zaak van zijn vader aan de Prins Hendrikkade werd in 1903 aan A.A.B. Woorts verkocht.

In de loop der jaren was zijn makelaarskantoor op diverse plaatsen aan de Hartveldseweg gevestigd. Oudere Diemenaren herinneren zich nog dat de familie Kaskens boven het *Zwitsers Hotel* woonde. Het adresboek uit 1918 vermeldt dat P. Kaskens een makelaarskantoor had aan de Hartveldseweg a 108. Omgezet in de hedendaagse perceelsnummering is dit het pand Hartveldseweg 34, naast café Mell. Vandaar verhuisde hij naar Hartveldseweg 9' boven de winkel van de

weduwe Baars. Getuige deze advertentie uit 1932 weten we, dat men bij Kaskens ook terecht kon voor het afsluiten van verzekeringen:

**Nog niet verzekerd tegen brand?
Dat is onverantwoordelijk!**
Vraagt spoedig gratis inlichtingen bij het oude bekende adres.
KASKENS, Hartveldseweg 9, DIEMEN
Telefoon Amsterdam 50553
Agentschap van 1e klasse maatschappijen.
Ook voor Inbraak, Bedrijf, Ongevallen, Auto's, Levensverzekeringen enz. enz.

Voor de verbreding van de Hartveldseweg werd in 1938 het blok huizen en winkels afgebroken. De echtgenote en kinderen van de inmiddels overleden Piet Kaskens verhuisden toen naar de Hartveldseweg 26', boven slagerij P. Vedder, in het zogenaamde *witte blok*.

Piet Kaskens sr. was nauw verbonden met het sociale leven in Diemen.

Zo was hij onder andere lid van de *Commissie tot Wering van het Schoolverzuim* van 1901 tot 1916 en van 1922 tot 1930, en lid van de huldigingscommissie ter gelegenheid van het priesterfeest van pastoor Vermeulen in 1907. Ook was hij in 1909 lid van de feestcommissie ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Juliana.

Als mede-oprichter van de in 1914 gestichte woningbouwvereniging *Diemen Vooruit* verleende hij grote diensten voor het lenigen van de woningnood voor minder draagkrachtigen. Verder was hij in 1918 voorzitter van de R.K. kiesvereniging, secretaris van de Vereniging van Landbouw en maakte hij enige jaren deel uit van de commissie kinderfeesten.

De in 1897 geboren Henricus Jacobus Arnoldus (Henk) Kaskens was de oudste zoon van Piet Kaskens sr. Hij was dus de derde Diemense generatie. Net als zijn vader oefende hij, aanvankelijk samen met zijn broer Piet, enige jaren het beroep van makelaar uit. Verder zette hij de oude zaak van zijn vader voort, zij het nu gespecialiseerd als horloger. Hij had een winkel aan de Hartveldseweg 3, nabij de opklapbrug. Ook dit pand moest

in 1938 wijken voor de verbreding van de Hartveldseweg. Een verhuizing naar de Ouderkerkerlaan, de oude vestiging van de Coöperatieve Boerenleenbank, volgde.

Samen met zijn zuster To, was Henk ook eigenaar van het zwem- en zonnebad de Diemerplas. Het fraaie openlucht zwembad, geheel naar zijn eigen ontwerp gebouwd, had een dakterras met uitzicht op de Diemerpolders en de Eerste en Tweede Diem. Het werd 18 mei 1934 geopend. Zelfs Engelse studenten bouwkunde besteedden aandacht aan het ontwerp voor hun eindexamen. Tenslotte was Henk gemeenteraadslid voor de toenmalige Katholieke VolksPartij (K.V.P.).

De betekenis voor Diemen van de in 1898 geboren To (Catharina Maria Marga), dochter van Piet Kaskens sr., mag ook niet onvermeld blijven.

*Acte van Aanstelling
tot
Wethouder.*

*Uitbreijde uit het Reglement van de
Aanstellen van den Raad der gemeente Diemen.*

De Raad der gemeente Diemen:

*Overwegende dat door het overlijden van den Heer To
van Vrijheid, als wethouder een vacature is ontstaan, waarvan
besloten is worden overgenomen;*

*Gelet op de geladen stemming en op de artikelen 60 en
63 der gemeentewet;*

Besluit:

*1. Te benoemen tot wethouder der gemeente Diemen,
den Heer: Jacob Kaskens.*

*2. Spelgt deze aan den benoemde een bevel, ten
einde te dienen als zaki van aanstelling.*

*Gedaan in vergadering van den Raad der gemeente
Diemen, den 26 Februari 1903.*

(get.) J. H. de Vries, voorzitter;

(s.) Hendrik Ruijs, secretaris.

*Voor eenheid afgeleijde
De Secretaris der gemeente Diemen:*

H. H. Huisduin.

Jacob Kaskens

Piet Kaskens sr.

Piet Kaskens jr. ▲

▼ Carel Kaskens

Zij was boekhoudster bij de *Coöperatieve Vereniging Ons Voordeel* (bekender als de *Boerenbond*) en vervulde vele functies bij diverse sociale en culturele instellingen in Diemen, met name bij de *Commissie Kinderfeesten*.

Jacobus Johannes Canutus, Jac in de wandeling, en geboren in 1901 was een ander zoon van Piet Kaskens sr. In 1934 werd hij bedrijfsleider van het zwembad de *Diemerplas* van zijn broer Henk. In de loop der jaren tekende Jac meer dan 1000 zwemdiploma's. Hij was mede-organisator van zwem- en waterpolotoernooien voor voetballers uit het district Amsterdam. Zelf leidde hij ook een waterpoloteam de *Diemerplas*. Na de oorlog had hij samen met een van zijn zusters een agentschap van de Staatsloterij.

De volgende zoon van Piet Kaskens sr. was Petrus Johannes Wilhelm (geboren in 1907) met de roepnaam Piet. In de jaren '30 was hij actief lid van het R.K. koor *Zang en Vriendschap*. Na de dood van zijn vader heeft Piet jr. met zijn broer Henk het makelaarskantoor voortgezet. Omstreeks 1938 scheidden hun wegen. Volgens overlevering vestigde Piet jr. zich als zelfstandig makelaar, aanvankelijk op het oude adres Hartveldseweg 34.

Na in september 1939 te zijn getrouwd, verhuisde hij eerst naar de Hartveldseweg 69 en in 1942 naar nummer 68'.

Op last van de Duitse bezetter werd in december 1943 het gedeelte vanaf de Diemerkade tot aan de Jan Bertsstraat afgebroken om meer schootsveld te krijgen. De Hartveldseweg, eens de winkel-promenade van Diemen waar vele middenstanders waren gevestigd, behoorde nu voor een groot gedeelte tot het verleden. Vanwege de gedwongen evacuatie betrof Piet jr. een woning aan de Ouddiemerlaan 84.

Een van Piet jr.'s eerste na-oorlogse activiteiten was de uitgave van het blad *Woningruilnieuws* in 1945. Het was de grootste woningruilkrant in Nederland. In 1946 werd het makelaarskantoor weer verplaatst, nu naar een groter pand aan de Ouddiemerlaan 24.

In 1952 kwam het kantoor weer in een oude vertrouwde omgeving, namelijk aan de Hartveldseweg 37. In dit pand zou de makelaardij van Piet Kaskens jr. en zijn zoon Carel ruim 39 jaar gevestigd blijven.

Johannes Petrus Nicolaas (geboren in 1912) was de jongste zoon van Piet Kaskens sr. Ook hij werd middenstander.

Hij leidde een elektro-technisch bureau met een winkel in het zogenaamde 'witte blok' aan de Hartveldseweg. Hier werden radio's en andere elektrische apparatuur verkocht. In latere jaren werd de zaak verplaatst naar de Burgemeester Bickerstraat.

De in 1942 geboren Carolus Gerardus (Carel) Kaskens is de zoon van de hierboven genoemde Piet Kaskens jr. Hij is vertegenwoordiger van de vierde generatie van de familie in Diemen.

Als bijna vanzelfsprekend trad hij ook als makelaar in het voetspoor van zijn vader. Hij vestigde zich eveneens aan de Hartveldseweg 37. Toen Carel in 1984 startte met de uitgave van *Kaskens Woonnieuws* zette hij een oude traditie, gestart door zijn vader, voort. Ook het kantoor aan de Hartveldseweg 37 werd uiteindelijk te klein. Door te verhuizen naar het geheel gemoderniseerde raadhuis werd een nijpend ruimteprobleem opgelost. Het kantoor aan de 'Boulevard Hartveldseweg' werd op 6 augustus 1991 in gebruik genomen.

Daar het hele gebouw te groot is voor het eigenlijke makelaarskantoor, worden enkele ruimten als representatieve kantoorruimte te huur aangeboden. Op initiatief van Carel Kaskens werd dit fraaie historische pand weer in oude luister hersteld.

Wiard Krook en Frits Reurekas.

Met dank aan W. Zanting (Gemeentearchief Diemen) en C.G. Kaskens

LITERATUUR:

- Beek sr., P.J. ter: *Historie van Diemen*, Amsterdam 1957.
- Geudeke, Liesbeth: 'Het Rechthuis'.
- In: Blok, Hanna, Jan Mulder & Karin van Reenen (red.) *Diemen Buyten Amsterdam*, Amsterdam 1987, p. 128-133.
- Reurekas, J.F.: *Diemen in oude ansichten*. Deel 2 t/m 4, Zaltbommel, 1986.
- Reurekas, J.F.: *Kent u ze nog... de Diemenaren*. Deel 1 en 2, Zaltbommel 1983, 1988.
- Schaap, Theo: 'Diemen na de Franse bezetting'.
- In: Blok, Hanna, Jan Mulder & Karin van Reenen (red.) *Diemen Buyten Amsterdam*, Amsterdam 1987, p. 155.
- Silthout, M. van: *Diemen in oude ansichten*. Deel 1, Zaltbommel 1986.

Het Ontstaan van ons Logo

Het voeren van een vignet, van een embleem, beeldmerk of logo is een oud gebruik, en niet alleen in het bedrijfsleven. Ook politieke partijen, kerkelijke genootschappen, families en bijvoorbeeld steden en dorpen hebben vaak een logo. Diemen is daarop geen uitzondering. Het meest kenmerkende in het Diemense logo, of wapen, zijn de drie eendjes. Wie die eendjes ziet, denkt: Diemen!

Een logo dient ter herkenning, ter onderscheid van de rest. Ook verenigingen hebben vaak een logo.

Een goed logo vertelt in een notedop iets over de aard van het bedrijf, de groep of de vereniging. Het grote aantal matige logo's bewijst dat het creëren van een treffend logo geen eenvoudige opgave is.

Zonder nu direct aan een *huisstijl* te denken, kwam tijdens bestuursvergaderingen van de Historische Kring de herkenbaarheid van de Kring ter sprake: hoe tonen we ons?

Het laten ontwerpen van een logo is een uiterst kostbare om niet te zeggen: onbetaalbare zaak. Bestuurslid Hilda Kernell wist echter raad.

Ze introduceerde ons bij *Denise de Vogel*, die als ontwerpster werkt bij een groot grafisch ontwerp bureau.

Denise bood aan belangeloos een logo voor de Kring te ontwerpen.

Haar "winnende" logo werd door het bestuur unaniem gekozen uit een groot aantal ontwerpen. Hopelijk stemmen ook de leden in met deze keuze.

Het ontstaan en het resultaat van vele uren werk ziet u hier en onder meer op de omslag van dit blad.

Vanaf deze plaats willen we als bestuur Denise nog eens hartelijk danken voor het fraaie resultaat.

Denise over de filosofie achter het logo: "Uitgangspunt bij het ontwerp was het gemeentewapen van Diemen met zijn onmiskenbare eendjes.

Vervolgens moest het begrip 'kring' als beeld zichtbaar gemaakt worden.

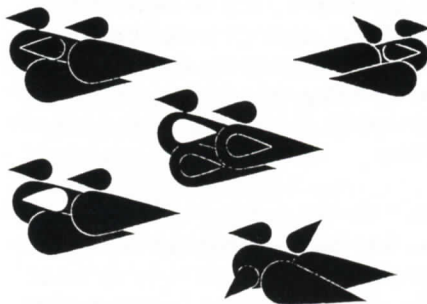
En het derde element was natuurlijk de naam van de vereniging."

Denise ging aan de gang met haar "Mac", een Apple Macintosh computer, een speciaal grafisch tekenprogramma, en een inktjet printer.

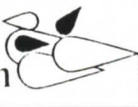
Zo kon ze snel veel verschillende series ontwerpen realiseren. Potlood of pen,

inkt, mesje & schaar, liniaal, vlakgom, wrijfletters, lijm, lichtbak e.d. kwamen er dus in het geheel niet aan te pas.

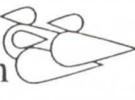

Historische
 Kring
Diemen

Historische
 Kring
Diemen

Historische
Kring
Diemen

Historische
Kring
Diemen

Historische
Kring
Diemen

Historische
 Kring
Diemen

Het moeilijkste was het vormgeven van de drie eendjes. Het basis-type van de eend werd opgebouwd uit cirkels.

Daarna volgde de groepering. Bij het uitgekozen ontwerp zien we twee eenden naar links kijken; naar het heden en de toekomst. De derde eend kijkt om naar het verleden.

Door ze dicht bij elkaar te plaatsen, kon ik het verleden en heden verenigen.

Het weergeven van het begrip 'kring' werd het meest duidelijk door een cirkel.

Voor de naam van de vereniging koos ik het duidelijke lettertype 'perpetua'.

Door de beginletters in vet uit te voeren, krijgt de afkorting H.K.D. meer accent."

Historische
Kring
Diemen

"Het ontwerpen kostte toch nog behoorlijk wat tijd, ja. Ik ben niet gauw tevreden. Het groeperen van de eenden en het stoeien met hun stand duurde verreweg het langst. Vaak was het resultaat niet goed.

Zo maakte ik bijvoorbeeld een ontwerp waarbij één eend naar de grond keek; ik dacht: als een verwijzing naar de archeologie.

Die schets belandde echter in de prullenbak, toen bleek dat het beestje uiteindelijk meer leek op een eend die naar wurmen zocht!

Overigens liet ik mijn ontwerpen wel aan collega's zien om uit te proberen of zij er ook die door mij bedoelde eendjes in herkenden.

Ik vind het tenslotte wel grappig om te zien dat het door jullie uitgekozen ontwerp mijn allereerste ontwerp is."

Wiard Krook.

In een Historische vereniging mag dat: terugkijken naar het recente verleden.

Zaterdag 16 maart 1991 in de met palmen versierde ruimten van *De Kring* was een dag waar velen met plezier aan terug denken.

Allereerst moet de tentoonstelling worden genoemd, waar onder andere recent opgegraven archeologische vondsten uit de middeleeuwse dorpsterp van Oud-Diemen werden getoond.

Verder konden er foto's van Diemen uit de oude doos worden bekeken, samengesteld uit de collectie van Frits Reurekas. Dit alles trok veel belangstelling en riep ook veel herinneringen op.

's Middags was er een videovoorstelling, gemaakt door de heer Van der Tuin, over aardige plekjes en gebeurtenissen in Diemen, mede met beelden van de opgravingen in Oud-Diemen.

Paul Hoogers, veldcoördinator van de Afdeling Amsterdam en Omstreken van de *Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland* (A.W.N.), hield een lezing over de Diemense opgravingen. Hij vroeg niet

alleen aandacht voor het serieuze bedrijf van de archeologie, maar betrok de aanwezigen ook bij spannende overwegingen zoals de herkomst van het compleet opgegraven skelet onder de vloer van de voormalige pastorie in Diemen-Noord.

Aansluitend volgde de eigenlijke reden van de samenkomst: de oprichtingsvergadering van de Historische Kring Diemen. Voor velen was het vaststellen van de statuten een wat saai intermezzo, maar ook de zakelijke dingen horen bij een vereniging in orde te zijn. Met de aanbidding van het nulnummer van ons verenigingsblad begon het meer ontspannen gedeelte van de bijeenkomst. Onze niet slechts ambtshalve geïnteresseerde burgemeester, de heer De Hon, kreeg het eerste exemplaar aangeboden door de eindredacteur Wiard Krook die daarbij met name Henk de Wild bedankte voor de snelle wijze waarop hij de lay-out en montage van het eerste nummer had weten te realiseren. Op Wiard's oproep om daadwerkelijk bijdragen aan het clubblad te leveren, reageerde burgemeester De Hon met de toezegging een aantal oude foto's uit zijn fotoalbum voor reproductie af te staan.

Het zijn jeugdfoto's van een toen nog heel klein burgemeestertje, die op de Diem aan het schaatsen is.

Met een bos bloemen bedankte de nieuwe voorzitter Jaap Haag tenslotte zijn zojuist afgetreden voorganger Hanna Blok. Hij memoreerde daarbij het vele werk van de afgelopen maanden dat door haar, de overige leden van het oprichtingsbestuur en alle adviseurs was verricht.

Zijn mededeling dat deze dag maar liefst drieëntwintig nieuwe leden had opgeleverd, werd daarbij met applaus begroet.

Het nieuwe bestuur is vervolgens met voortvarendheid begonnen de vele plannen te verwezenlijken.

In regelmatig verschijnende Nieuwsbrieven worden heel wat activiteiten aangeboden, zodat iedere geïnteresseerde wel iets van zijn of haar gading kan vinden. Het is te hopen dat de prettige, belangstellende en serieuze sfeer van de openingsdag, met tijd voor onderlinge uitwisseling, typerend zal blijven voor onze vereniging.

Hanna Blok

-Tocht

Op zondag 23 juni organiseerde de Historische Kring een fietstocht voor alle leden en hun huisgenoten. Vele leden, waaronder onze eerste burger, en belangstellenden hadden zich verzameld bij het Diemense gemeentehuis. Inclusief de mee fietsende kinderen was het gezelschap zo'n kleine honderd in getal.

Na een welkomstwoord van Jaap Haag en een korte uitleg van Frits Reurekas, de samensteller van de rit, werd om precies half twee het vertreksein gegeven.

Via de Ouddiemerlaan reden we naar het noorden. Na het passeren van de spoorweg en de Israelitische begraafplaats werd gestopt in de kern van Oud-Diemen. Frits gaf hier een algemene toelichting. Hij wees onder meer op de prachtige 18e eeuwse boerderij *Vredenhof* en de plaats

waar pas geleden nog *Het Regthuys* stond. Het was jammer dat de wind vele woorden van Frits wegblijs. Bij een volgende gelegenheid zullen we een megafoon moeten meenemen.

Wiard Krook gaf voorts een uiteenzetting over de recente opgravingen van de oorspronkelijk 12e eeuwse woonterpen.

Een rondgang over het onlangs fraai opgeknapte kerkhof *Gedenk te Sterven* met de opgemetselde funderingen van de 15e eeuwse Mariakerk besloot de interessante onderbreking te Oud-Diemen.

Boerderij Zelden Rust aan de Ouddiemerlaan 534 was de volgende stop. Uitvoerig werd ook hier op de historie ingegaan en op de angstige toekomst van dit historische bouwwerk.

Bij de Kanaaldijk werden we door Frits geïnformeerd over onder andere de Diemerzeedijk, het gebouw van het Hoogheemraadschap en het vroegere gebied *Jaap Hannes*. Ook het markante pontwachtershuis, waar vroeger de overzet naar de Diemerzeedijk was, werd niet

vergeten. Het gebouw is nog voorzien van de originele trapgevel.

De tocht werd vervolgd langs het Amsterdam-Rijnkanaal met rechts de Diemer Polder en links, aan de overzijde van het kanaal, de Diemerzeedijk met zijn beruchte gifbelt.

Even verder passeerden we het poldergemaal, dat in 1926 een dieselmogelijk werd, en de sluis tussen de Tweede Diem en het Amsterdam-Rijnkanaal. Er werd volop genoten van de weidse blikken op de Diem.

Aan het eind van de Kanaaldijk wees Frits ons de laatst overgebleven echte Diemense peperbus.

De tocht werd voortgezet via de rustieke Overdiemenseweg. Aan de rechterkant werd ons de vermoedelijke eerste locatie van de Rooms-Katholieke schuilkerk *de Hoop* getoond en links de oude weg naar de Merwedeburg en Overdiemen, de *Nod- of Noodweg*.

Uit de Vereniging

Bij de fietstunnel onder de A1 werd het monument bezocht voor een aantal gefusilleerd gijzelaars uit de 2e Wereldoorlog.

Bij de Vinkenbrug werd wederom halt gehouden. Frits verhaalde hier over de vroegere activiteiten zoals het openlucht-zwembad *Diemerplas*.

De Muiderstraatweg werd bereikt met links het industrieterrein *De Sniep* en rechts het sportpark *De Diemen*.

Het laatste deel van de fietstocht voerde door Diemerbrug. Aan de Hartveldseweg werd nog even de ruïne van de voormalige schuilkerk *de Hoop* bezocht. Intussen was Arie van Dijk zo vriendelijk de luiken te openen van de *Oude Smidse* aan de Ouddiemerlaan. Dit bood ons de kans een blik op het interieur te werpen en een indruk te krijgen van het ambacht dat hier vroeger werd uitgeoefend.

Doordat Frits Reurekas op de verschillende stopplaatsen zoveel te vertellen had en ook door het redelijke weer, werd de fietstocht een waar succes. Bovendien was het een leerzame middag.

Henk Teiwes.

De eigen Collectie

De opbouw van een archief en bibliotheek over de geschiedenis van Diemen is een van de taken van de Historische Kring Diemen.

Daarbij zal grote aandacht worden besteed aan het verzamelen van voorwerpen, foto's en kaarten die op enigerlei wijze een relatie hebben met Diemen.

De Historische Kring heeft nog geen eigen expositieruimte. Tot dan zal het materiaal worden ondergebracht in de voormalige Prinses Marijkeschool, Prinses Marijkestraat 1. Deze ruimte delen wij met de A.W.N.

Voor alle leden is het nu mogelijk het archief, de bibliotheek en de fototheek van de Historische Kring te raadplegen. Voorlopig is er natuurlijk nog niet veel, maar we hopen daar met uw aller hulp verandering in te brengen. Het opbouwen van een interessante collectie kost veel tijd en geld. Tijd kunnen we natuurlijk altijd wel vinden, maar geld om boeken, kaarten of voorwerpen aan te schaffen hebben we helaas niet. We zijn dus geheel afhankelijk van schenkingen.

Schenkingen:

Van Wim de Valk:

Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden, deel 98, aflevering 1-1983 (uitgave Nederlands Historisch Genootschap).

Van Josip Stupin:

een fraai fragment van een 17e eeuwse roemer (drinkglas).

Van de Sint Petruschool:

Van Schoolstraat Burg. Bickerstraat naar Ouddiemerlaan: een schets van het onderwijs in Diemen tussen 1600 en 2000, 1981, (uitgave Sint Petruschool-Sint Jozefschool).

Pete Pronk stelde voor de fototheek een groot aantal negatieven ter beschikking van het oude Diemen-Zuid rond 1972.

Hoe kunt u helpen?

De kern van de historische collectie zal gaan bestaan uit voorwerpen die iets vertellen over bijvoorbeeld het Diemense bestuur, de bedrijvigheid, het kerkelijk leven en het onderwijs. Denkt u aan een oud wapenschild met het gemeentewapen, een bewaard gebleven collectiebus van de kerk, de originele verpakking van een produkt dat vroeger in Diemen werd gemaakt, of voorwerpen die in de oude boerderijen werden gebruikt. Ook uw bodenvondsten (gaarne met vermelding van de vindplaats) worden ook in dank aangenomen. Deze worden eerst doorgegeven aan de A.W.N. voor documentatie.

Dit is uw kans om eindelijk eens ruimte in de schuur of op zolder te krijgen. Kijk ook eens in uw boekenkast of zich daar geen (dubbele) boeken of tijdschriften met artikelen over Diemen bevinden, die u misschien graag in onze gemeenschappelijke bibliotheek ziet opgenomen. We zijn ook erg geïnteresseerd in prenten, gravures en kaarten die betrekking hebben op Diemen en Amsteland. Met name oude fotoalbums van Diemense families zijn vaak een bron van informatie. Foto's hieruit kunnen wij snel en moeiteloos reproduceren, dus dit materiaal hoeft u niet af te staan. Alle schenkingen, of in bruikleen gegeven voorwerpen, zullen door het secretariaat worden geregistreerd en in dit blad wor-

den vermeld. Hiernaast treft u de eerste oogst aan. Namens het bestuur wil ik allen hartelijk bedanken!

Misschien lukt het ons om met zijn allen een interessante en representatieve historische collectie op te bouwen die we kunnen tentoonstellen en bewaren voor het nageslacht.

Noor van Mens.

BEZOEK UIT ZWEDEN.

De Diemense begraafplaats Gedenk te Sterven blijkt tot ver over onze landsgrenzen bekend. In maart kreeg de gemeente Diemen het verzoek van een groep Zweden, waarvan enkelen werkten bij de *Helsingborgs Kyrkogårdsförvaltning* (dienst begraafplaatsen van de stad Helsingborg), de Diemense begraafplaats te mogen bezoeken. De gemeente Diemen verzocht mede de Historische Kring Diemen om assistentie om deze mensen verder in te lichten en te begeleiden. De belangstelling van de achtkoppige Zweedse delegatie, waaronder ook enige politici, ging vooral uit naar het behoud en de restauratie van oude graven.

Op 22 april werd de groep ontvangen op het Diemense gemeentehuis. Ze werden welkom geheten door burgemeester De Hon. Vervolgens werd door Erik Schmitz (A.W.N.), en Hilda Kernell, namens de Historische Kring Diemen, een introductie met foto- en kaartmateriaal verzorgd.

Daarna werden zowel de begraafplaats Gedenk te Sterven als de Joodse begraafplaats bezocht.

De heer Polak, beheerder van de Joodse begraafplaats, gaf hier een heldere uiteenzetting over een aantal joods-orthodoxe gebruiken.

De Zweedse gasten waren getroffen door de sfeer op deze grote begraafplaats waar

De Zaak Gerritsz. (1728)

Tot om de Franse tijd had Diemen een eigen rechtbank, die op zogenaamde *rechtdagen* regelmatig zitting hield in de herberg *Het Regthuys* in Oud-Diemen. De rechtbank werd gevormd door het college van schepenen en afwisselend voorgezeten door de schout van Diemen en de baljuw van Amstelland.

Onder het voorzitterschap van de schout werden lichte vergrijpen of overtredingen berecht alsmede de meer eenvoudige civiele zaken. In het geval van een ernstig misdrijf, zoals in de zaak Jacob Gerritsz., kwam de baljuw van Amstelland naar Diemen om de schepenbank, of *vierschaar*, voor te zitten. Ook in de meer ingewikkelde civiele zaken werd pas recht gesproken onder voorzitterschap van de baljuw.

De baljuw, die ook in de andere dorpen van Amstelland voor zogenaamde hoge jurisdictie verantwoordelijk was en optrad als officier van justitie, werd benoemd door de graaf van Holland

en na de opstand tegen Spanje, door de Staten van Holland. De schout werd op zijn beurt benoemd door de baljuw. Het college van schepenen, te vergelijken met de hedendaagse jury in de Angelsaksische landen, vertegenwoordigde de ingezetenen van het dorp.

Zoals uit het volgende ook blijkt waren het de schepenen die vonnis wezen na van de baljuw of de schout een strafeis gehoord te hebben.

De zaak van de seriemoordenaar Jacob Gerritsz. was ook in die tijd uitzonderlijk. Vandaar dat indertijd tot publikatie van het vonnis is overgegaan (zie hiernaast). Dat maakt het vonnis voor ons een stuk leesbaarder vergeleken met de handgeschreven vonnissen die in het oud-rechtelijk archief, dat bewaard wordt in het Rijksarchief in Haarlem, te vinden zijn.

Jaap Haag.

Verklarende Woordenlijst

sententie: vonnis;
jurisdictie: (hier) het rechtsgebied;
buyten pyn ende banden van ysere: zonder daartoe door foltering (marteling) gedwongen te zijn;
gevangen: (vermoedelijk) bezeten;
koe grup: de greppel in een stal voor de afvoer van de mest;
Chaase: (waarschijnlijk) boerenwagen of sjees;
confessie: bekentenis;
Bailliu: baljuw (zie inleiding);
Dykgraaf: voorzitter van een hoogheemraadschap en belast met het toezicht op de waterhuishouding, in het bijzonder het dijkonderhoud;
gecondemneert: veroordeeld;
confisqueerende: in beslag nemende;
Mise van Justitie: kosten van het geding en van de ten uitvoerlegging van het vonnis;
gearresteert: (hier) vastgesteld;
praes. (praesent): aanwezig;
geëxecuteerd: ten uitvoer gelegd;
dempto: bij afwezigheid.

De laatste foto van het eens zo statige *Regthuys*, oktober 1991
(foto Wiard Krook)

het geluid van langsrazende treinen wordt afgewisseld door de roep van kraaien. Bovendien vonden zij het opmerkelijk dat er in de directe omgeving van de begraafplaats volkstuintjes liggen.

Op de historische locatie van de begraafplaats *Gedenk te Sterven* werden de bezoekers door Hanna Blok en Hanne Ploegmakers rijklijk van informatie voorzien.

Hilda Kernell.

SENTENTIE

TEGEN

JACOB GERRITSZ.

Geëxecuteert te Diemen, den 15 April 1728.

Te AMSTERDAM,
By JOHANNES RATELBANT, Boekverkoper op den
Dam, op de hoek van de Kalverstraat.
*Met Consent van de Hr. Bailliu en Dykgraaf van Amstelland,
en Schepenen van Diemen.*

Alle het welke zynde feyten ende meer als barbaarsche
grouweldaaden, waar van byna geen diergelyke in Men-
schen geheugen zyn, ende mitsdien in een Land daar de Ju-
stitie vigeert ten spectakel ende afschrick voor anderen,
tot alderhoogste behooren ende moeten werden gestraft.

SOO IS 'T, dat Schepenen van Diemen, gehoord hebbende,
de confessie van dese gevangen, ende den Capitalen eysch
van den Wel Ed. Gestr. Heer en Mr. *Jacob vander Dussen*,
Bailliu en Dykgraaf van Amstelland R. O. tegens dees-
sen gevangen gedaan en genomen, den zelve gevangen
hebben gecondemneert, gelyk haar Ed. hem condemnne-
ren by desen, omme gebragt te worden, op het Schavot
tot Diemen opgeregt, ende aldaar publick door den
Scherpreger eerst de Regterhand te werden afgekapt, ver-
volgens van onderen op levendig te werden gerabraakt,
ende dat na alzoo een wyl tyds ten toon gelegen te heb-
ben, met het Mes daar meede de Neef den hals heeft
afgesneden, door de keel te werden gesneden, ende met
de Bylen daar de moorden meede heeft begaan, tot zes ma-
len voor de kop te worden geslagen, ende eyndelyk het
hoofd van de Rompte worden afgehakt ende tusschen de bee-
nen op een pen gezet, dat naederhand de gemelde Romp,
het hoofd en de hand sal worden gebragt na het Galge-
velt, en aldaar ten toon gestelt: namentlyk de Romp op
een Rad, het Hoofd op een pen, en de hand ende byl
aan de Paal tusschen beiden gespykert, om aldaar te ver-
blyven tot dat ~~hy~~ door de Lugt, ende de Vogelen des
Hemels sullen zyn verteert, confiscueerende daar en boven
alle zyne goederen, ende condemnneeren hem in de kosten
van gevangenis ende Mise van Justitie:

Aldus gearresteert den 12 April 1728. Præf: de *Heer Bailliu
van Amstelland*, ende alle de *Schepenen*, ende geëxecuteert den
15. dito, Præf. de *Hr. Bailliu* ende alle de *Schepenen*, dempto
Jan de Haan.

In kennis van my Secretaris

GERRIT vander WIELE.

Alfoo JACOB GERRITSZ. oud omtrent 40.
Jaaren geboortig by Weesp, doch als nu gewoont
hebbende onder de Jurisdictie van Diemen, buyten
pyn ende banden van yfere, vrywillig heeft bekent ende
beleden, gelyk ook aan Schepenen van Diemen, is geble-
ken, dat hy gevangen, schoon van God met tydelyke
goederen, zoo zeer gezegent dat met eere voor hem ende
voor zyne kinderen, de kost zouden hebben kunnen
krygen, uyt enkele geldgierigheid, zoo verre is ver-
voert geworden, dat hy gevangen omtrent Amsterdam-
sche Kermis van den Jaare 1723. by zyn Buurman *Claas
de Vries*, terwyl het volk uyt melken was, in huys
heeft weten te komen, ende aldaar in de bedsteede een
kasje heeft open gebroken, ende daar uyt gestolen 145
Gulden aan geld. Dat hy gevangen nog op den 11. De-
cember des zelve Jaars de Kist van een *Annetje Jansz*, die
als Dienstmeyt by hem woonde, heeft open gebroken;
ende daar uytgestoolen 200. Gulden aan geld, twee
Silvere lepels en nog eenige zilvere knoopjes. Dat hy
gevangen nog al verder in zyn boosdoen voortgaande,
ende zig met steelen van een andermans geld ende goed
niet vernoegende, het voorders op des menschen leeven
ende Moorden heeft toegelegt, zulks dat hy nu om-
trent twee Jaaren geleden, met daar op al een dag
of zes te hebben toegelegt, op klaren dag, tusschen elf
en twaalf uren, terwyl de Boer ende de Boerin naa
de Stad toe waaren, op de Plaats van zyn andere
Buurman *Dirk van Neck*, in de Huyfinge is gegaan,
ende aldaar de Meyd, ende een Kind vindende, by het
vuur zitten, dezelve beyde met een Byl het Hoofd heeft
ingeflagen ende vermoort. Dat hy gevangen daar naa in 't
zelve huys de Kist en Kasten heeft opgeslagen, in ge-
dagten daar in eenig geld te krygen, dog het zelve niet
vindende, de Zilvere knopen van een borstrok heeft
afgesneden, ende die verkogt voor 3. Gulden 10. stuy-
ver, aan een Zilverfmit tot Amsterdam, woonende
aan de buyten kant.

Dat hy gevangen nu laastelyk tusschen den tweeden
ende den derden April laastleden, naa dat hy al een
dag of vyf daar op hadden toegelegt, des nagts van
zyn Huyfinge, naa dat voor zyn Dienstboden zig
hadden geveinst siek te zyn, ende na bed te willen
gaan, is gegaan naa de Diemerbrug naa de huyfinge van
Jan Jansz Kleyn, met sig neemende een Byl. Dat hy
gevangen met dezelve Byl de koe grup hebbende open-
gebrooken daar door in de Koeftal is gekomen, alwaar
hy de Broeder van *Jan Jansz Kleyn* ende deszelfs Neef,
te bedde vindende leggen, dezelve beyde met de Byl ver-
scheydene slaagen ende wonden, tot wel thien à elf in het
getal heeft toegebragt, ende alzoo vermoort, hebbende
ook de Neef met zyn Mes de keel afgesneden. Dat hy
gevangen, daar op vervolgens is gegaan naa de Kaamer
daar *Jan Jansz Kleyn* sloop, ende met de Byl de deur heeft
opengehakt, en alsoo daer na deselve *Jan Jansz. Kleyn*,
met dewelke hy moet bekennen seer goede vriendschap,
ende familiariteyt te hebben gehouden, met verscheyde
wonden het hoofd heeft ingeflagen, ende vermoort, gelyk
hy 't selve vervolgens ook heeft gedaan aan de Meyd,
die door het geweld wacker geworden zynde, was opge-
staan, ende sulks in die korten tyd heeft begaan, (boven
de twee voorige) vier gruwelsame moorden: waar na hy ge-
vangen de kisten soo van de Broeder, als van *Jan Jansz.
Kleyn*, hebbende opengehakt, hy daar uyt heeft gestolen
twee-en-twintig sacken met Geld, gelyk ook nog eenig
Goud, 't welk hy eerst hebbende gebragt in een Schuurtje
van *Jan Jansz. Kleyn*, daar op van zyn eyge huys zyn
Chaaf heeft gaan haalen, ende daer mede weder na de
Diemer-brug gereden zynde, het gemelde geld en goud
na zyn Huys heeft gebragt, ende 't zelve aldaar in zyn
Schuur op de Solder heeft versteeken, onder eenig riet en
stroo, gelyk ook het goud onder eenige koe decken, daar
't selve ook gevonden is:

Hopen op Herstel

Schuilkerk *De Hoop* 1787-1990

Ruim een jaar geleden, in de nacht van 15 op 16 november 1990 werd één van de oudste gebouwen in Diemen, de voormalige schuilkerk *De Hoop* aan de Hartveldseweg, door brand zwaar beschadigd.

Door de grote publieke belangstelling vielen daarbij onder de toeschouwers zelfs een paar licht gewonden.

Toen het vuur was geblust door de vrijwillige brandweer van Diemen, en de firma Saan vanwege het instortingsgevaar het dak had verwijderd, restte van de kerk nog slechts een geblakerde ruïne.

Dat Diemen die nacht een gevoelig verlies leed, zullen maar weinigen beseft hebben. Toch ging toen een monument in vlammen op dat zeker te vergelijken viel met de veel bekendere schuilkerk *Ons Lieve Heer op Solder* in Amsterdam.

De ontstaansgeschiedenis. In Oud-Diemen stond de uit de middeleeuwen daterende katholieke *Mariakerk*. Na de Beeldenstorm in 1566 en de Reformatie raakten de katholieken in de knel. Er was weliswaar gewetensvrijheid in de nieuwe Republiek, maar na 1580 was het officieel verboden aan andere gezindten dan protestanten hun godsdienst in het openbaar te belijden. Katholieken werden dan niet vervolgd maar hun erediensten moesten voortaan wel in het geheim worden gevierd.

De katholieken richtten schuilkerken in. Van buiten waren die als kerk niet herkenbaar.

Aanvankelijk hielden de Diemense gelovigen die trouw bleven aan Rome hun ondergrondse bijeenkomsten in een boerenstal in Oud-Diemen. Vervolgens weken ze uit naar het buurtschap Overdiemen. Het huis waarin een schuilkerk werd ingericht, kreeg de optimistische naam: *De Hoop*. De kerk was verbonden met de in 1610 gestichtte *Sint Petrus Banden* en gewijd aan de ketening en ontsnapping van deze apostel uit gevangenschap.

In 1644 werd de kerk gesloten op last van de baljuw van Amstelland, naar aanleiding van een algemene verordening van de Staten van Holland. Overigens werden de misvieringen kort

hierna weer hervat, oogluikend toegestaan door de overheid, maar het duurde tot in de 18e eeuw voordat diezelfde overheid officieel toestemming gaf voor het openbaar vieren van katholieke erediensten. Aan deze tolerante houding waren wel enige restricties verbonden. Zo werd ondermeer bepaald dat de Roomse godsdienst alleen beleden mocht worden mits *in alle stilte en zonder enige aanstoot te geven*.

Inmiddels was de schuilkerk te Overdiemen te klein geworden voor het groeiende aantal gelovigen. Door allerlei oorzaken was het buurtschap Diemerbrug inmiddels het nieuwe centrum van Diemen geworden. Daarom wilden de katholieke kerkmeesters juist in deze omgeving een nieuw kerkgebouw inrichten. Het benodigde perceel grond met landhuis aan de Hartveldseweg werd gekocht van Albert Gerritsz., schepen van Diemen, ironisch genoeg een protestant. Het betrof de buitenplaats *Welgelegen*, voorheen *Het Haegse Bos* geheten. Het koopcontract werd op 6 maart 1786 afgesloten. Op 21 juli van datzelfde jaar gaven de Staten van Holland en West-Friesland toestemming voor de inrichting van een eenvoudig kerkje op deze plaats *wyl aan deze kerk geene opzigtelykheid was gemaakt*. Bovendien moesten de diensten in de oude kerk worden gestaakt.

Begin 1787 was de verbouwing van het oude landhuis voltooid. Het kerkje voldeed geheel aan de eisen van onopvallendheid. In feite was het nog steeds een schuilkerk. Vanaf de straat gezien leek het pand met zijn rechthoekige ramen net een gewoon woonhuis. Ten opzichte van de belendende percelen lag het enige meters binnen de rooilijn. De ingang bevond zich aan de achterzijde. De eerste plechtige heilige mis in de nieuwe schuilkerk *De Hoop* werd gehouden in maart 1787. De predikatie werd gedaan door de Zeer Eerwaarde Heer Gerardus Hegeman.

Detail van een gravure 'de bloei der R.C. Kerk te Amsterdam' door J.L. van Beek, naar een tekening van C. van Waardt, circa 1814 (Gemeentearchief Amsterdam)

Na de Franse inval werd door de nieuw gevormde Bataafse Republiek de verscheidenheid van het religieuze leven weer erkend. Tevens werd de relatie staat en kerk ontkoppeld. Het katholieke geloof in Nederland kon toen weer in het openbaar en zonder beperkende bepalingen betreffende kerkbouw beleden worden. Het was dus nu mogelijk het aanzien van gebouw *De Hoop* een iets kerkelijker karakter te geven. Zo werden de vierkante ramen in de zijgevel vervangen door een model met een halfronde bovenzijde. In 1827 werd een aangrenzend perceel tuingrond gekocht voor de aanleg van een kerkhof. Naast de kerk werd in 1882 een pastorie met hoge trapgevel gebouwd.

Inmiddels was in de loop van de 19e eeuw het kerkje te Diemerbrug veel te klein geworden. Besloten werd een grotere kerk te bouwen ten westen van de pastorie en zo geschiedde. De eerste dienst in de nieuwe, imposante kerk van de parochie van Sint Petrus Banden werd gehouden op 27 oktober 1910. De kerk met grote toren en een vooruitstekende klok zou voortaan op karakteristieke wijze het silhouet van Diemen bepalen. Met de bouw in 1924 van de (onlangs gesloopte) Rooms-Katholieke meisjes- en jongensschool *Sint Petrus* in de Schoolstraat en het zusterhuis voor de *Dochters der Liefde* in 1934 was het kerkelijke centrum aan de Hartveldseweg compleet. Eerst werd de in ongebruik geraakte schuilkerk *De Hoop* nog gebruikt als parochiehuis. Later werd ze verhuurd, met name als verenigingsgebouw. De laatste huurder, tot op de dag van de brand, was de City Orgel Sociëteit. Zij verloor een grote collectie orgels, lesmateriaal en wat dies meer zij.

tekening: Jan Bouman in De Volkskrant 08-10-1960

Staande voor de ruïne van de afgebrande schuilkerk rijst de vraag wat de werkelijke historische waarde van dit gebouwtje is. Zwaar wegen dan de woorden van stad- en dorpsbeschrijvers Bakker en Van Ollefen die opmerkten "*dat de weerga van dit schone gebouw zelden op het platteland wordt gevonden*".

Van het platteland in Diemen is vandaag de dag niet veel meer over. Wat er nog wel is op die plek, zijn de meeste van de belendende percelen uit de 19e en begin 20e eeuw. Binnen een afstand van enkele tientallen meters staan er markante gebouwen, uitgevoerd in verschillende bouwstijlen, die representatief zijn voor meer dan tweehonderd jaar bouwkunst. De oudste vertegenwoordiger is de voormalige schuilkerk uit de 18e eeuw.

In Noord-Holland zijn nog slechts enkele oorspronkelijke schuilkerken te vinden. Met name Amsterdam besteedt grote zorg aan deze historische gebouwen. Het belangrijkste voorbeeld is *Ons Lieve Heer op Solder* aan de Oudezijds Voorburgwal, thans museum Amstelkring. Andere Amsterdamse schuilkerken verkregen een sociale functie. Voor Diemen is het te hopen dat gebouw *De Hoop*, symbool van vrijheid en verdraagzaamheid, in oude luister wordt opgebouwd en een publieke bestemming krijgt. De locatie is daar ook zeer geschikt voor.

Wiard Krook

Literatuur.

- Reurekas, J.F.: *De tachtigjarige R.K. kerk St. Petrus Banden: 27 oktober 1910 - 27 oktober 1990*.

In: *Diemer Senioren Kroniek*, jrg. 1, nr. 3, 1990, p. 2-3.

- Schoen, R.P.: *Diemen vanaf de middeleeuwen tot 1815*. In: Blok, Hanna, Jan Mulder en Karin van Reenen (red.), *Diemen Buyten Amsterdam*, Diemen, 1987, p. 92-93.

Diemen "over de Brug"

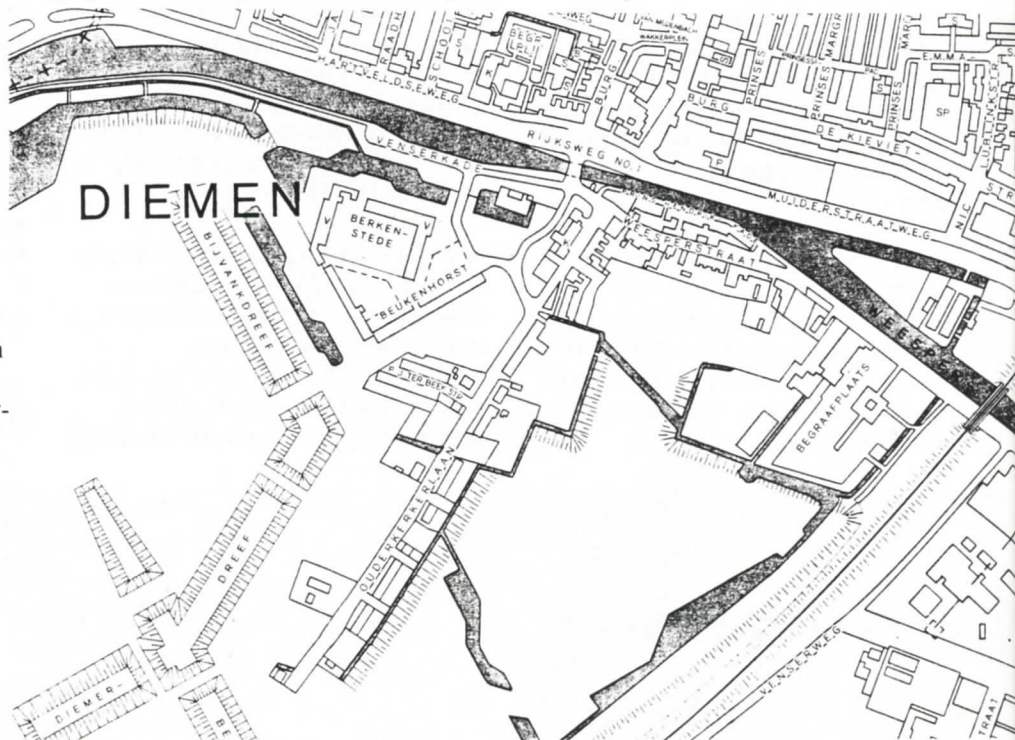
Diemen-Zuid ligt in de Venserpolder, de voormalige Bovenrijkerslootpolder. Dwars er doorheen liep de Vaart- of Rijkersloot. Deze sloot verbond de Diemermeer, nu Watergraafsmeer geheten, en de Korte Diem. Reeds vroeg in de geschiedenis van Diemen moet een brug over de Rijkersloot, de huidige Weesper-trekvaart, de Kerklanen (Ouderkerker- en Ouddiemerlaan) hebben verbonden. De Ouderkerkerlaan was oorspronkelijk een middeleeuwse Heerenweg die Amsterdam en Ouderkerk met elkaar verbond.

Op de hoek van de Ouderkerkerlaan en het begin van de Weesperstraat stond de schoenwinkel van G. Pieterse. Na het huis van de familie Hagen, aan dezelfde kant van de Ouderkerkerlaan, was de tabakswinkel van W. Rijpkema. Deze zaak werd later achtereenvolgens voortgezet door H. Vonk, Arie de Man en C. Hoogland.

De drukkerij annex boekhandel van A.H. de Wild bevond zich in het pand daarnaast. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd hier vanaf het najaar 1941 door onder andere A.M. IJsendijk het illegale blad *Vrij Nederland* gestencild. In 1942 werd het blad er zelfs gedrukt, met toestemming van mevrouw A. de Wild (tante Jeanne). Vanuit hetzelfde pand heeft IJsendijk de eerste na-oorlogse *Diemer Courant* uitgegeven.

Aan de Ouderkerkerlaan no. 13 was vanaf 1911 het telefoon- en telegraafkantoor gevestigd, onder leiding van de familie De Kock. Iets verder stond de boerderij van Peereboom. Na afbraak kwam hier het timmer- en aannemersbedrijf van J. Buitenhuis. Naast dit bedrijf lag de ingang naar het sportterrein, dat in augustus 1932 werd geopend. Hier stond ook de muzikant. Jarenlang werd op 31 augustus (de verjaardag van koningin Wilhelmina) op het sportterrein kermis gevierd. 's Winters werd het terrein onder water gezet door leden van de in 1887 opgerichte Diemer IJclub. Menige inwoner van Diemen en omliggende gemeenten heeft hier de schaatsen ondergebonden.

Rond de jaren '80 onderging Diemen-Zuid een volledige gedaante-verwisseling van een rustige woonbuurt met veel agrarische activiteiten tot een compleet moderne woonwijk. Waar eens de koeien graasden, verrees een geheel nieuw dorp met zo'n 2500 woningen, met scholen en andere voorzieningen. In dit artikel wordt aandacht besteed aan de vroegere bewoners van de huidige wijk Diemen-Zuid I, het gedeelte rondom de voormalige Hervormde Kerk, waarvan nog lang werd gedacht dat die wel gespaard zou blijven. Met name kijken we rond op de Ouddiemerlaan.

Aan het begin van de Ouderkerkerlaan stond de markante Hervormde Kerk. De in 1807 gebouwde kerk raakte in verval en werd gesloopt. Vrijwel op dezelfde plaats werd in 1865 een nieuwe kerk gebouwd, die tot 1974 heeft dienst gedaan. Oorspronkelijk liep de Ouderkerkerlaan ten oosten van de kerk. (vergelijk het kaartje hierboven) Op het pleintje naast de kerk werd tweemaal per jaar, in april en oktober, een veemarkt gehouden. Tot omstreeks 1927 werd deze traditie voortgezet, zij het teruggebracht tot eenmaal per jaar. Dat was tevens de dag van de landwijding.

Ten zuiden van de kerk stond een dubbel woonhuis. In het ene huis bevond zich het postkantoor *Diemerbrug*, dat werd beheerd door Van Delfo en vanaf 1916 door J. Havekotte. Het andere huis werd bewoond door de beide beheerders. In 1927 verhuisde het postkantoor en het reeds genoemde telefoon- en telegraafkantoor naar de Burgemeester De Kievietstraat, aldaar onder beheer van de

Afb. 1 - De laatste kaart waarop de Ouddiemerlaan nog in de oude situatie staat aangegeven. Detail kaart van Amsterdam 1:5000, 1974, Dienst der Publieke Werken Amsterdam, blad 44.4.

familie De Kock. Het voormalig postkantoor werd na een verbouwing de kruidenierswinkel van Leentje van Straalen. De woning werd de tabakswinkel van A. Bruidegom.

Naast de kruidenierswinkel stond een houten gebouwtje, het vroegere brandspuithuisje van de Vinkenbrug. Later was het in gebruik bij het Witte Kruis voor opslag. Vervolgens diende het huisje als soos voor de kaartclub van bejaarden. Ook de duivensportvereniging *De Vredesduif* kwam hier geregeld bijeen.

In het naastgelegen pand was de timmerfabriek van Diepgrond en Westerbeek gevestigd. Later betrokken achtereenvolgens de liften- en machinefabriek van Helmer en het transportbedrijf Van der Meer en Van Rijn het gebouw.

Voorheen stonden drie huisjes van het vroegere buitenplaatsje *Clarenstein* naast dit perceel. In 1949 werd de op deze plaats gebouwde brandweergarage met de naam *Clarenstein* in gebruik genomen. De garage heeft tot 1969 dienst gedaan.

Even verder stond de boerderij *Rundervreugd* van J. Staal. Daarnaast, verder het land in, lag de boerderij *Kerkzicht*. In de voorkamer van deze boerderij werd de in 1904 opgerichte *Boerenleenbank* gevestigd, met als kassier W. van Sijveld. De laatste bewoner van *Kerkzicht* was de familie Kreuger.

Na de sloop werd in 1973 een aanvang gemaakt met de bouw van *Beukenhorst*, *Berkenstede* en het bejaardenhuis *Onze Woning*. *Berkenstede* behoorde met 54 bejaardenwoningen en het flatgebouw *Beukenhorst* met 193 appartementen tot de eerste fase van de nieuwbouw nabij de ophaalbrug.

Sedert 1884 stond schuin tegenover boerderij *Kerkzicht* de Openbare Lagere School. De locatie van een aangrenzende asbelt moet ook toen een niet zo'n gelukkige omstandigheid zijn geweest. Door toename van het aantal inwoners van Diemen werd de school in 1900 op de plaats van de asbelt met twee klassen vergroot.

Na de opening in 1953 van de Dallingaschool aan het Schoolpad werd de oude school zo'n zeven jaar als gymnastieklokaal gebruikt. Als laatste was de Buitendienst Gemeentewerken gevestigd in het schoolcomplex.

In de late middeleeuwen bevond zich een stukje zuidelijker, ter hoogte van Ouddiemerlaan nr. 116, een adellijk huis met de naam *Stenen Kamer*. Vermoedelijk door de aanwezigheid van dit huis werd de omliggende polder *Gravenland* genoemd. Omdat het houden

van zwanen toen een adellijk recht was, kreeg een strook land langs de Rijkersloot de naam *Zwanenland*.

Dit is slechts een beknopt overzicht van de bewoners en de bedrijvigheid rond de ophaalbrug. Er zijn nog veel herinneringen aan het Diemen "over de brug". Over het verhinderen van de sloop van de woonhuizen, winkels, boerderijen en de Hervormde Kerk werd lang en breed vergeefs gediscussieerd. De kerk en vrijwel alle bebouwing werd met de grond gelijk gemaakt. Wat rest zijn de herinneringen, wat ansichten, boekjes (in oude ansichten), schilderijtjes, tekeningen en foto's.

Frits Reurekas

Afb. 2 - De Ouderkerkerlaan in 1972 vlak voor de algehele sloop t.b.v. de nieuwbouw van Diemen-Zuid (foto Pete Pronk)

Oud Nieuws over Diemen 1e helft 1991

De oprichting van de Historische Kring Diemen was nieuws over Diemen en De Diemer Courant had de primeur op 14 februari met een artikel onder de kop: *Historische Kring op zoek naar historie Diemen*.

Onze oprichtingsvergadering haalde dezelfde krant in het nummer van 14 maart. En dat de open dag vele bezoekers trok, lezen we op 21 maart van dit jaar. Alleen het noemen van het juiste ledenaantal wilde maar niet lukken.

Over het afbranden van een historische woonboerderij te Overdiemen berichtte onder meer Het Parool van 6 februari en de Diemer Courant van een dag later.

Een volgend onheilsbericht lezen we in de Diemer Courant van 14 maart. De kop: *Voormalige schuilkerk De Hoop wordt gesloopt* lijkt ons overigens niet alleen voorbarig maar ook ongewenst.

De discussie over toekomst van de boerderij Zeldenrust aan de Ouddiemerlaan 543, zorgde voor veel rumoer.

In *Oude Waelweg 19*, een uitgave van het Gezondheidscentrum Diemen-Noord komen beide kempfanen, de Gemeente en de Stichting Zeldenrust, uitgebreid aan het woord.

De kop boven het artikel van wethouder Steven Dijk luidt: *Boerderij wordt Gezondheidscentrum, voorhuis blijft behouden maar stallen verdwijnen*.

Dijk zegt ondermeer: "Die stallen zijn absoluut niet oud. Zelfs een leek kan zien dat daar een aantal uitbreidingen aan elkaar geplaatst zijn. Gedeeltelijk heeft dat deze eeuw plaatsgevonden. Daarbij komt nog dat het geen boerderij meer is. In het bestemmingsplan wordt niet voor niets gesproken over het *in beginsel behouden van de boerderij* heel anders dan over Oud-Diemen.

Delen van de stallen zijn zo laag dat er niet eens rechtop gelopen kan worden. Het behoud van die stallen gecombineerd met een zinvolle invulling is niet mogelijk. In de vorm van het gezondheidscentrum krijgt het pand een nuttige functie".

In zijn artikel Gedachtenwisseling over zeldzame boerderij moet uit sfeer van de dorpspolitiek stelt Hans de Waardt, secretaris van de Stichting Zeldenrust echter: "Een gezondheidscentrum moet er komen in Diemen-Noord. Er is geen mens die dat in twijfel trekt.

De Stichting Zeldenrust vindt het wel een verspilling van cultuur-historisch kapitaal als daarvoor een laatste monument

In Oud Nieuws besteden we aandacht aan recente publikaties over de Diemense historie. Help ons. Als u ook iets tegen komt dat in deze rubriek past, stuurt u het dan naar de redactie. Uw toegezonden artikelen, knipsels, kopies e.d. worden tevens in het archief van de Historische Kring Diemen opgenomen en blijven zo dus bewaard voor algemeen gebruik.

onherstelbaar wordt beschadigd".

Ook in nr. 3 van 'Lijn Negen' (maart 1991), een uitgave van Groen Links Diemen, komt de Stichting aan het woord: *Sloop Zeldenrust onverantwoord, Stichting bepleit restauratie van historische boerderij*. In de Diemer Courant van 28 maart staat een positiever bericht: *Ouddiemerlaan op monumentenlijst*, gebaseerd op een mededeling van Hans de Waardt tijdens de hoorzitting. Hij meldt daar dat "... de Ouddiemerlaan een goede kans maakt om op de Provinciale Monumentenlijst geplaatst te worden".

Dat D66 twijfelt over de toekomst van Zeldenrust blijkt uit de Diemer Courant van 18 maart, want tijdens de discussies over het voorstel van B & W, de boerderij aan de Ouddiemerlaan 543 niet op de monumentenlijst te plaatsen, houdt zij nog een slag om de arm. Frans van den Berg van D66 suggereert als compromis: draag alleen het voorhuis voor voor de monumentenlijst, herbouw de stal binnen het huidige bouwvolume, en maak deze dan geschikt voor het sociaal medisch centrum Diemen-Noord.

Gemeenteraad: boerderij 543 niet op de Monumentenlijst kopte de Diemer Courant van 2 mei. Doordat behalve PvdA en CDA ook D66 vóór stemt, krijgt het voorstel om de boerderij niet op de monumentenlijst te plaatsen de meerderheid.

Van den Berg meent nu dat het pand wel historische, maar geen monumentale waarde heeft: "De oudheidkundige waarde is beperkt, want de boerderij is rond de eeuwwisseling nog verbouwd. Verder moet een monument in een goede, liefst oorspronkelijke staat verkeren. Dit is (hier) niet het geval. Het monument heeft evenmin een culturele uitstraling, want het is niet de enige boerderij van dit type in Nederland".

Peter Prins van Groen Links hoopt dat het gemeentebestuur alsnog door de minister wordt gecorrigeerd terwijl VVD-er Piet van Diemen de beoordeling of de boerderij wel of niet op de monumentenlijst thuis hoort, liever over laat aan de bij uitstek deskundigen van de Rijksdienst voor Monumentenzorg.

Juni stond geheel in het teken van onze fietstocht. Eerst kwamen er aankondigingen (Diemer Courant 13 juni en De Echo 19 juni) en daarna de korte verslagen. Zo had De Echo van 26 juni als kop: *Geslaagde fietstocht Historische Kring*, en de Diemer Courant van 27 juni: *Plekken per fiets ontdekt*.

Wiard Krook.

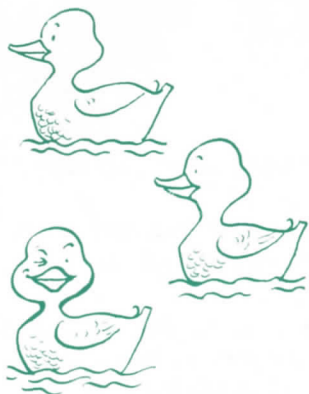
Oproep

Vele handen maken licht werk. De redactie is bovendien nog klein en daardoor te kwetsbaar. Op korte termijn zijn wij daarom op zoek naar personen die met name vaste rubrieken, zoals bijvoorbeeld *Oud Nieuws*, helpen samen stellen en uitbouwen.

Iets voor u? Meld u dan snel bij de redactie:

p/a: Pijlkruid 7

☎ 020 - 69.91.474.

UIT HET LEVEN VAN KATIE

"DE TERP"

door Hilda Kernell

Dit is Katie de koningin van het Wilde Poezenvolk in Diemen. Haar familie woont al sinds mensenheugenis in deze streek. Al langer dan 800 jaar. Katie herken je aan een witte vlek op haar rug. Die vlek lijkt een beetje op een vraagteken. Dus let maar op, je kan haar op onverwachte momenten in je straat of in je tuin zien rondscharrelen.

Aan de kinderen van Diemen,

Deze bladzijde heet de 'kinderpagina' en is dus voor jullie.

Wij willen er dingen in schrijven die kinderen leuk vinden om te lezen. Ook mogen kinderen zelf meewerken aan deze bladzijde.

Via de scholen van Diemen zullen wij proberen bijdragen van kinderen te krijgen, maar je kan ook gewoon in je eentje meedoen.

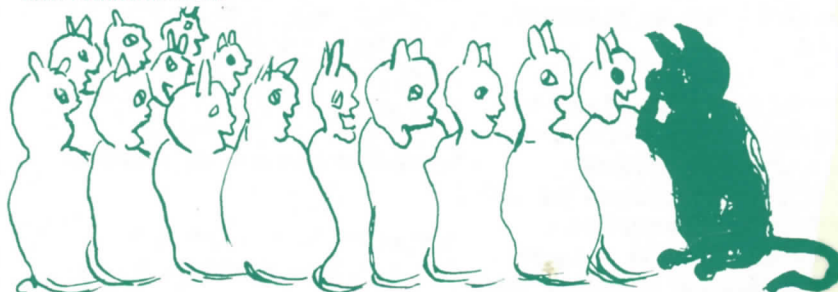
Op de voorkant van dit blad staat: 'Historische Kring Diemen'. Dat betekent dat wat er in dit blad staat over Diemen gaat en meestal over iets dat in het verleden gebeurd is. Dingen uit het verleden kunnen heel belangrijk zijn voor jouw leven van vandaag. Denk alleen maar eens aan hoe Diemen er nu uit ziet, hoe de straten gebouwd zijn en of er nog 'natuur' in Diemen is.

Hoe kan je meewerken?

Om mee te werken aan dit blad zou je een briefje kunnen sturen waarin je schrijft hoe jij het vindt om in Diemen te wonen en wat je er goed en slecht vindt. Je mag er ook een tekening bij maken. Als veel kinderen iets sturen kunnen wij natuurlijk niet alles in het blad zetten (het blad komt helaas maar twee keer per jaar uit), maar wij lezen het allemaal graag.

Stuur je bijdrage aan:

Kinderpagina H.K.D.
p/a Hilda Kernell
Raadhuisstraat 49
1111 BK Diemen.

Er is iets bijzonders met Katie en alle poezen uit haar familie. Van kinds af aan worden verhalen over vroeger aan hen doorverteld. En al die gebeurtenissen en verhalen onthouden zij. Ze kunnen eenvoudigweg niets vergeten; zo goed werkt hun geheugen. Een andere bijzondere gave is dat ook hun gehoor uitzonderlijk goed is. Ze kunnen zelfs door de dikste muren heen alles horen.

Katie woont en slaapt waar het haar uitkomt, soms vlak naast de autosneeuw en soms op een stil plekje in een hooiberg. Het is wel eens voorgevallen dat familieleden tijdelijk bij mensenfamilies introkken, vaak genoeg zelfs. Maar Katie voelt daar niets voor.

Alle poezen uit Katie's familie kennen het verhaal over hoe zij ooit lang geleden in Diemen terecht gekomen zijn. De familie was aan het vissen op zee toen er een vreselijke storm opstak en hun boot verging.

Zij spoelden aan op een stukje drassig land dat nu Diemen heet. Om droge voeten te houden gingen zij een heuveltje opgooien van modder en kleizoden. Omdat zij zoveel werk verricht hadden om de terp te maken besloten ze er te blijven wonen.

